

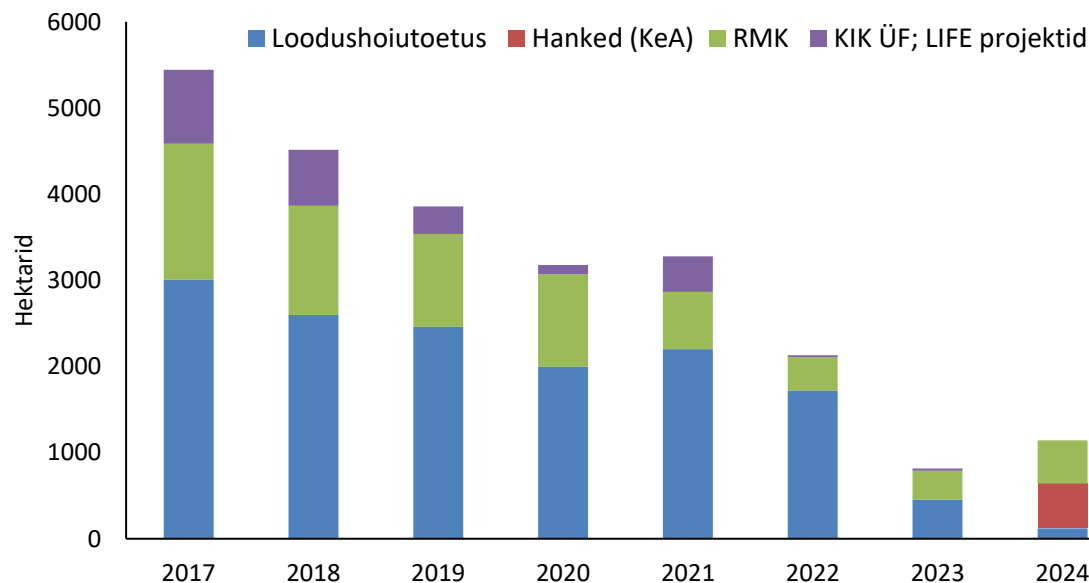
KESKKONNAAMET

Niitude taastamise võlud ja valud Keskkonnaameti silmade läbi

Gunnar Sein
Keskkonnaamet
31. okt 2025

Varasem pärandniitude taastamise rahastamine

- Keskkonnaamet – loodushoiutoetus (LHT), loodushoiutööd
- RMK - Euroopa Liidu rahalised vahendid + viimastel aastatel oma eelarve
- KIK – Euroopa Liidu rahalised vahendid
- Erinevad rahvusvahelised projektid

KeA 3 suurt niitude taastamisprojekti

Projekti nimetus

- LIFE-IP projekt „Loodusrikas Eesti“ (2020-2029)
- WOODMEADOWLIFE (2021-2026)
- „Pärandniitude taastamine 2023-2029“ ehk märgade niitude (5 tk) taastamisprojekt

Taastamiste rahastamine

- Kõik taastamised läbi LHT meetme
- Kõik taastamised läbi LHT meetme
- Kõik taastamised läbi riigihanke

2022 – saatuslik aasta

Projekti nimetus

- LIFE-IP projekt „Loodusrikas Eesti“ (2020-2029)
- WOODMEADOWLIFE (2021-2026)
- „Pärandniitude taastamine 2023-2029“ ehk märgade niitude (5 tk) taastamisprojekt

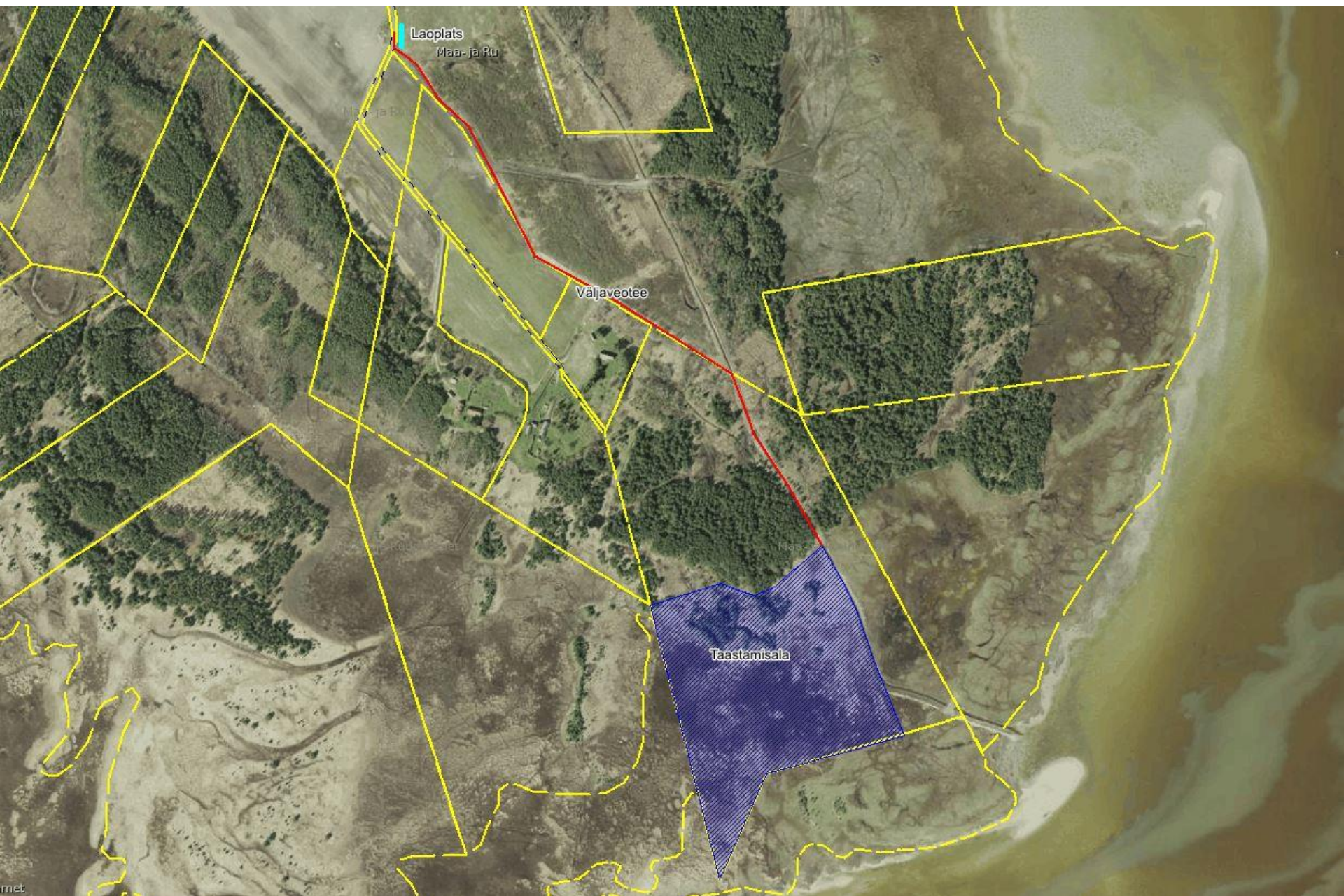
Taastamiste rahastamine

- ~~Kõik taastamised läbi LHT meetme~~ > hankesse
- ~~Kõik taastamised läbi LHT meetme~~ > hankesse
- Kõik taastamised läbi riigihanke

Ühe niiduala taastamise korraldamise protsess

Etapid	Riigihange	Loodushoiutoetus
I	Erinevate nõusolekute hankimine (maaomanik, jätkuhooldaja, naaberkinnistute omanikud); 2-14 päeva	Taotluste vastuvõtmine ja nõustamine; 1-2 päeva
II	Tehnilise kirjelduse koostamine; 2-4 päeva	
III	Hankedokumentide kooskõlastamine Riigi Tugiteenuste Keskusega (RTK); 2-4 nädalat	
IV	Hankemenetlus (s.h infopäevad), mis lõppeb lepingute sõlmimisega; 3 nädalat-6 kuud	Taotluste hindamine, rahastusotsus ja lepingud; 3 nädalat-1,5 kuud
V	Taastamine + nõustamine; 1-12 kuud	Taastamine + nõustamine; 1-12 kuud
VI	Akteerimised; 1-3 päeva: - Vaheaktid - Lõppakt - Hooldajale taastatud ala üleandmise akt	Akteerimine; 1-2 päeva: - Vaheakte harvem - Lõppakt

KeA kahe aasta hankekogemus

Etapid	Riigihange	Kogemus
I	Erinevate nõusolekute hankimine (maaomanik, jätkuhooldaja, naaberkinnistu omanik)	Ei saa kõiki vajalikke nõusolekuid kätte. <i>Näiteks: vaja on 8 erinevat nõusolekut, 1 jääb saamata – ala ei lähe hankesse</i>
II	Tehnilise kirjelduse koostamine	Väljakutse väljaveoteede ja laoplatside realistliku planeerimisega
III	Hankedokumentide koostamine RTK-ga	Sujub tõrgeteta
IV	Hankemenetlus, mis lõppeb lepingute sõlmimisega	✓ Avatud hanke menetlus liiga pikk ✓ Dünaamilise hanke korral lepingu tingimused fikseeritud kogu hankeperioodiks ✓ Mõni nõusolekust võetakse tagasi ✓ Vead pakkumiste tegemisel – range hankekord ning teabevahetus ✓ Soodsaim pakkumine on ebamõistlikult kõrge ✓ Soodsaima pakkumuse teeb vähest taastamiskogemust omav pakkuja ✓ Ahvatlus liiga palju „ette võtta“ – ka kogemustega pakkujatel ✓ Pakkumist ei tehta üldse
V	Taastamine + nõustamine	✓ Reaalselt ei taastata tehnilise kirjelduse nõuete järgi ✓ Suurenenud tööde nõustamise vajadus õues ✓ Tööd jäävad pausile tulenevalt ilmast (s.h rööbaste teema) ✓ Kõikide hankenõuete täitmise kontrollimine korraldajale ajamahukas
VI	Akteerimised	Sujub tõrgeteta

######

Hangete positiivne pool

- ☺ Taastamisvõimaluse saavad alaga mitte seotud teenusepakkujad
- ☺ Maksame turuhinda, taastaja ei pea peale maksma
- ☺ Hangete puhul on lõpetatud taastamiste osakaal suurem kui LHT puhul
- ☺ KeA omab realistlikku kogemust, mida tähendab ühe ala taastamise korraldamine algusest lõpuni

Teostatud riigihanked

Aasta	Hanke tüüp	Hankeosade arv		Lepingud*	
		Hankes	Lepingusse	Ha	Summa**
2023	I Avalik hange	24	23	133	543 444
2024	II Avalik hange	51	39	392	875 611
2025	Dünaamiline hange (VI osa)	60	47	269	904 396
	KOKKU:	135	109	794	2 323 451***

* Lepingud sisaldavad lisaks riigieelarvele ka struktuurifondide rahalisi vahendeid ning WOODMEADOWLIFE välisrahastust

** Summa ilma käibemaksuta

*** Riigieelarve osa antud summast moodustab 1,54 milj

Üldistades

- Hange on suunatud taastamisteenuse pakkujatele
- LHT on suunatud maaomanikule või –kasutajale
- Hanke korraldamine on LHT-st 3-5 korda töömahukam
- Hange on intensiivsus läbi aasta, LHT korraldamisel on kindlad perioodid

Kuidas edasi?

- Kõikide taastamiste korraldamine läbi hangete jätkub minimaalselt 2 aastat (2026-2027; kahe projekti omafinantseering)
- Projekti „Pärandniitude taastamine 2023-2029“ raames korraldame taastamisi läbi hangete kuni projekti lõpuni
- Loodushoiutoetus pole suletud, kuid on nappide rahaliste vahenditega (2025 - CO2 rahad ja riigieelarve)

KESKKONNAAMET

Tänu kuulamast!